Права на жертвите – по държави

Австрия

Ще бъдете считан за жертва на престъпление, ако вследствие на увреждане или повреда, или кражба на имущество, които съгласно австрийското право представляват престъпление, сте претърпели вреди, или ако законните Ви интереси, които са защитени от наказателното право, са били засегнати по друг начин. Законодателството гарантира, че като жертва на престъпление се ползвате от определени индивидуални права преди, по време на и след съдебното производство.

В Австрия наказателното производство започва веднага след като криминалната полиция (*Kriminalpolizei*) или прокуратурата (*Staatsanwaltschaft*) започнат разследвания в отговор на първоначалното подозрение. След като приключат тези разследвания, прокурорът може да реши да сложи край на производството, да разпореди алтернативни мерки по отношение на обикновено наказателно производство или да повдигне обвинения пред съда. Възбуждането на наказателно преследване по отношение на определени престъпления (престъпления, подлежащи на наказателно преследване от частен характер — *Privatanklagedelikte*) е възможно само по искане на жертвата, която в този случай трябва самостоятелно да повдигне обвинения. Не се провежда разследване.

В хода на процеса съдът ще проведе заседание и ще разгледа доказателствата. В зависимост от сериозността на престъплението делата ще бъдат гледани от:

съд в едноличен състав или

съдебен състав (*Schöffensenat*), който в зависимост от въпросното престъпление включва един или двама професионални съдии и двама непрофесионални съдии, които ще вземат решение относно вината на обвиняемия и степента на наложеното наказание, или

съдебен състав (*Geschworenengericht*), състоящ се от трима професионални съдии и осем непрофесионални съдии (съдебни заседатели). Съдебните заседатели се произнасят относно вината на обвиняемия, а решението относно степента на наказанието се взема съвместно от съдебните заседатели и тримата професионални съдии.

Като жертва Вие можете да играете много важа роля в тези наказателни производства и да се ползвате от различни права. Като жертва Вие можете да участвате без специален правен статут или да станете граждански ищец, частен тъжител или частен обвинител и да се ползвате от допълнителни права и възможности.

Щракнете върху следните връзки, за да намерите информацията, която търсите:

1 — Моите права като жертва на престъпление

2 — Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

3 — Моите права след съдебния процес

4 — Обезщетение

5 — Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие

Последна актуализация: 03/02/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 - Моите права като жертва на престъпление

Каква информация ще получа от компетентните органи (напр. полицията, прокуратурата) след извършване на престъплението, но преди дори да съм съобщил за него?

Преди да съобщите за престъплението, можете да получите информация за Вашите права от уебсайта на Федералното министерство на правосъдието (Bundesministerium für Justiz) (тук) , както и на горещата телефонна линия за жертви на престъпления (*Opfernotruf*) или на нейния уебсайт (0800 112 112 или тук).

В качеството си на жертва на престъпление имате право да получавате информация от органите за Вашите права. По принцип тази информация следва да бъде предоставена в началото на разследването. Ако имате право на достъп до услугите за подпомагане на жертвите на престъпления, осигурявани от организация за подкрепа на жертвите на престъпления, ще бъдете информиран за това преди първото Ви изслушване. В известието да се явите на изслушването ще се съдържа и информация за тези услуги за подкрепа и ще бъдат включени адресите на съответните организации за подкрепа на жертвите на престъпления. Освен това ще бъдете информиран за правото Ви да бъдете придружаван от довереник.

Ако сте жертва на сексуално престъпление или сте малолетно или непълнолетно лице, или ако може да бъде издадена мярка, задължаваща извършителя да се въздържа от извършване на домашно насилие, в съответствие с § 38a(1) от Закона за охранителната полиция (*Sicherheitspolizeigesetz* —SPG), за да бъдете защитен от насилие, то Вие се смятате за особено уязвима жертва. Това означава, че Ви се предоставят допълнителни права; по-специално, преди да бъдете изслушан и да дадете показания, трябва да бъдете информиран за това, че:

можете да бъдете изслушан (когато е възможно) в хода на разследването от лице от същия пол като Вас;

при изслушването Ви в хода на разследването и съдебния процес можете да поискате да Ви бъдат предоставени преводачески услуги от лице от същия пол, когато е възможно;

можете да откажете да отговаряте на въпроси, отнасящи се до подробности за престъплението, например в случай на сексуално престъпление, ако считате, че са необосновани. Можете обаче да бъдете задължен да отговорите на въпросите, ако свидетелските Ви показания са от особено значение за предмета на производството;

имате правото да бъдете разпитван при специални условия в хода на разследването и съдебния процес;

можете да поискате процесът да се провежда при закрити врата;

можете да бъдете информиран в случай на бягство, повторно задържане или освобождаването от задържане на извършителя;

по време на заседанието можете да бъдете придружаван от довереник.

Допълнителна информация може да бъде намерена в брошурите, издавани от организациите за подкрепа на жертвите на престъпления, които ще Ви бъдат предоставени от полицията. Освен това можете да бъдете сигурни, че ще Ви бъде предоставена информация за Вашите права устно.

Не живея в държавата от ЕС, където е извършено престъплението (отнася се както за граждани на ЕС, така и за граждани на трети държави). Как са защитени моите права?

Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета гарантира, че жертвите се ползват от сходни права във всички държави — членки на ЕС. Тези права се прилагат независимо от гражданството Ви като жертва.

За да се улесни съобщаването на престъпления в случаите, когато такова е извършено в друга държава — членка на ЕС, жалбите, отнасящи се до такова престъпление, подадени в държавата по местопребиваване на жертвата, се предават на компетентния орган в другата държава членка от прокурора.

В хода на наказателното производство се предоставя и право на безплатни услуги по писмен превод.

Ако съобщя за престъпление, каква информация ще получавам?

В качеството си на жертва на престъпление трябва незабавно да бъдете уведомен за Вашите права. Тази информация включва:

Вашите права в хода на наказателното производство;

данните за контакт на организациите за подкрепа на жертвите на престъпления и услугите, предоставяни от тях;

възможността да се претендира за обезщетение от извършителя;

възможността да се подаде молба за обезщетение от държавата.

Ако имате право на достъп до услугите за подпомагане на жертвите на престъпления, осигурявани от организация за подкрепа на жертвите на престъпления, ще бъдете информиран за това преди първото Ви изслушване. В известието да се явите на изслушването ще се съдържа и информация за тези услуги за подкрепа и ще бъдат включени адресите на съответните организации за подкрепа на жертвите на престъпления.

Освен това ще бъдете информиран за правото Ви да бъдете придружаван от довереник. Допълнителна информация може да бъде намерена в листовките или брошурите, издавани от организациите за подкрепа на жертвите на престъпления, които могат да Ви бъдат предоставени от полицията. Освен това можете да бъдете сигурни, че ще Ви бъде предоставена информация за Вашите права устно.

Ако е била нарушена сексуалната Ви неприкосновеност или ако сте малолетно или непълнолетно лице, или ако може да бъде издадена мярка, задължаваща извършителя да се въздържа от извършване на домашно насилие, в съответствие с § 38a(1) от Закона за охранителната полиция, за да бъдете защитен от насилие, преди Вашето изслушване или даване на показания имате право да бъдете информиран относно следните права:

правото да бъдете изслушан, когато е възможно, от лице от същия пол като Вас в хода на разследването;

правото при изслушването Ви в хода на разследването и съдебния процес да поискате да Ви бъдат предоставени преводачески услуги от лице от същия пол, когато е възможно;

правото да откажете да отговаряте на въпроси, отнасящи се до подробности за сексуално престъпление, например ако считате, че те са необосновани. Можете обаче да бъдете задължен да отговорите на въпросите, ако свидетелските Ви показания са от особено значение за предмета на производството;

правото да бъдете разпитван при специални условия в хода на разследването и съдебния процес;

правото да поискате заседанието да се проведе при закрити врати;

правото да бъдете информиран в случай на бягство, повторно задържане или освобождаване от задържане под стража в досъдебното производство на извършителя;

по време на изслушването Ви можете да бъдете придружаван от довереник.

След като сте съобщили за престъплението, ще получите писмено потвърждение за подадения от Вас сигнал. Това ще включва и референтен номер. Ако се обадите в компетентния полицейски участък и посочите този референтен номер, можете да говорите със служителя, който отговаря за Вашия случай. Можете също така да използвате полицейския референтен номер за контакт с прокурора, който се занимава с Вашето дело.

Прокуратурата ще Ви информира относно важните развития по процеса. Например ще бъдете уведомени, ако органите решат да не пристъпят към наказателно преследване или възнамеряват да разпоредят алтернативни мерки на конвенционалното наказателно производство. Имате право да се запознаете с преписките.

Ако сте подали предварително искане да получите тази информация или сте били конституиран като граждански ищец, съдът ще Ви информира за датата и мястото на провеждане на изслушването.

Ако сте били изложен на насилие или опасна заплаха в резултат на умишлени престъпни деяния, била е нарушена сексуалната Ви неприкосновеност, личната Ви зависимост е била използвана при извършването на такова престъпление или ако сте особено уязвим, автоматично ще бъдете уведомен от органите в случай на освобождаване, повторно залавяне или бягство на извършителя от задържане под стража в досъдебното производство. В други случаи ще бъдете информиран за такива развития, ако сте поискали това. В предоставената от полицията и прокурора информация трябва да са включени съответните мотиви за освобождаването и да е посочено дали на извършителя не са наложени по-леки мерки като алтернатива на задържането под стража.

При поискване ще бъдете незабавно информиран и в случай на бягство или освобождаване на извършителя от затвора, както и за първия случай, в който извършителят е получил право да напусне мястото за задържане без надзор. Също така ще бъдете уведомен за задържането на извършител, който е избягал. Ако при освобождаването на извършителя са му наложени условия, свързани със защита на жертвата, Вие също ще бъдете информиран за тях.

Имам ли право на безплатен устен или писмен превод (когато се свържа с полицията или с други органи или по време на разследването и съдебния процес)?

Ако не говорите достатъчно добре немски език, имате право да ползвате безплатно услуги за устен превод. Тези услуги ще Ви бъдат предоставени по време на разпита или изслушването. Освен това, Вие също така имате право да Ви бъде осигурен писмен превод на важни части от преписката (писмено потвърждение на жалбата, споразумението за приключване на разследването и основанията за изпълнение заповедта за съдебното решение и наказанието).

Услугите за подпомагане на жертвите на престъпления включват подпомагане чрез преводачески услуги и се финансират от Федералното министерство на правосъдието.

По какъв начин компетентният орган ще гарантира възможността ми да разбирам и да бъда разбиран (ако съм дете; ако имам увреждане)?

Винаги трябва да получавате правни указания, а разпитите трябва да се провеждат така, че да разбирате. Следователно органът трябва да пригоди указанията и въпросите към нуждите и способностите на жертвата. След като Ви бъдат дадени указания, ще бъдете попитан дали сте разбрали всичко.

Ако не говорите достатъчно добре немски език, имате право да ползвате безплатно услуги за устен превод. Тези услуги ще Ви бъдат предоставени по време на разпита или изслушването. Освен това, Вие също така имате право да Ви бъде осигурен писмен превод на важни части от преписката (писмено потвърждение на жалбата, споразумението за приключване на разследването и основанията за изпълнение заповедта за съдебното решение и наказанието).
В помощ на жертви, които са глухи или неми, трябва да присъства преводач на жестомимичен език. Ако е необходимо, ще Ви бъде предоставен вариант да общувате писмено или по друг подходящ начин.
Когато се прави оценка дали дадена жертва следва да се разглежда като особено уязвима, което представлява статут, свързван със специални права, се вземат предвид всички увреждания. Такива увреждания могат да бъдат обезщетени чрез правото на правна помощ.

Услуги за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления

Кой оказва подкрепа на жертвите на престъпления?

Можете да се свържете с организация за подкрепа на жертвите на престъпления. Съществуват специални организации за жертви на домашно насилие и преследване, жертви на трафик на хора и непълнолетни жертви. С цел да се помогне на жертвите да се свържат с подходящата организация е създадена гореща линия за жертви на престъпления, финансирана от Федералното министерство на правосъдието (0800 112 112 и http://www.opfer-notruf.at/), която предоставя безплатна денонощна подкрепа.
Определени жертви имат право да ползват услуги за психосоциална помощ и правни услуги за подпомагане на жертви.
Ако сте жертва на домашно насилие или преследване, ще получите подкрепа от специализирани организации, като например Центъра за интервенция при случаи на домашно насилие (*Interventionsstelle gegen Gewalt in der Familie*) или центровете за защита от насилие (*Gewaltschutzzentren*). Ако полицията е издала ограничителна заповед, тази информация ще бъде предадена на местния център за интервенция при случаи на домашно насилие или местния център за защита от насилие. Служителите на тези организации ще се свържат с Вас и ще Ви предложат подкрепа, включително ще изготвят план за защита и ще Ви предоставят правна консултация (по-специално относно попълването на молба за временно разпореждане) и психосоциална подкрепа.
Можете да се свържете директно с Центъра за интервенция или с някой от центровете за защита от насилие. Не трябва да изчаквате, докато полицията предприеме действия или съобщите за престъпление.

Полицията ще ме насочи ли автоматично към услуги за подпомагане на жертвите?

Ако сте жертва на домашно насилие или преследване, ще получите подкрепа от специализирани организации, като например Центъра за интервенция при случаи на домашно насилие или центровете за защита от насилие. Ако полицията е издала ограничителна заповед, тази информация ще бъде предадена на местния център за интервенция при случаи на домашно насилие или местния център за защита от насилие. Служителите на тези организации ще се свържат с Вас и ще Ви предложат подкрепа, включително ще изготвят план за защита и ще Ви предоставят правна консултация (по-специално относно попълването на молба за временно разпореждане) и психосоциална подкрепа.
Във всички други случаи, моля, свържете се сам със съответната организация за подкрепа на жертвите на престъпления.

По какъв начин се защитава неприкосновеността на личния ми живот?

В качеството си на жертва Вие имате различни права, които във възможно най-голяма степен гарантират защитата на неприкосновеността на личния Ви живот, независимо от принципа на публичния характер на съдебните производства.
Така например имате право като адрес за връчване да представите адрес, който се различава от действителния Ви домашен адрес. Съдът трябва също така да гарантира, че в качеството Ви на свидетел няма да бъдат разкривани обстоятелства от личен характер.
По време на заседанието е забранено съдържанието на преписките да се публикува, да се правят радио- или телевизионни записи или предавания, или да се правят видеозаписи или снимки.
Ако е необходимо да се защити неприкосновеността на личния живот на жертвите и свидетелите, е възможно процесът да се проведе при закрити врата.
Ако сте жертва на сексуално престъпление, имате правото да откажете да отговаряте на въпроси относно определени подробности за инцидента, освен ако въпросните подробности не са от съществено значение за производството. В изключителни случаи, ако разкриването на Вашата самоличност би изложило Вашия живот, здраве, физическа неприкосновеност или свобода, или тези на други хора, на сериозен риск, е възможно да дадете показания дори анонимно. Когато дават показания пред съда, свидетелите могат дори да променят външния си вид, за да бъдат неразпознаваеми (при условие че това все пак дава възможност да се вижда изражението на лицето им).

Трябва ли да съобщя за извършването на престъпление преди да получа възможност за достъп до услуги за подпомагане на жертвите?

Не е необходимо да съобщите за извършване на престъпление, за да получите достъп до услугите за подпомагане на жертвите на престъпления. Това означава, че можете да се свържете с организация за подкрепа на жертвите на престъпления, преди да сте съобщили за престъпление. Тази организация може да Ви помогне в процеса на съобщаване на престъплението, ако е необходимо.
Достъпът до услугите, предлагани от горещата телефонна линия за жертви на престъпления (0800 112 112), също Ви се предоставя независимо от това дали сте съобщили за престъпление.

Лична защита, ако съм в опасност

Какви видове защита са на разположение?

Съществуват различни видове защита на свидетели, при които се предлагат различни нива на защита в зависимост от заплахата, на която е изложен свидетелят. Защитата на свидетелите от охранителната полиция например включва превантивни и защитни елементи, като увеличаване на патрулите, лична охрана на свидетелите или настаняването им в места за защита на свидетели. Най-всеобхватната форма на защита е включването в програма за защита на свидетели.

Кой може да ми предложи защита?

Охранителните органи отговарят за осигуряване на личната защита на свидетелите и жертвите.
Подкрепа и консултации се предоставят от организациите за подкрепа на жертвите на престъпления. Съществуват специални организации за жертви на домашно насилие и преследване, жертви на трафик на хора и непълнолетни жертви. С цел да се помогне на жертвите да се свържат с подходящата организация е създадена гореща линия за жертви на престъпления, финансирана от Федералното министерство на правосъдието (0800 112 112 и http://www.opfer-notruf.at/), която предоставя безплатна денонощна подкрепа.

Някой ще извърши ли оценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на извършителя на престъплението?

Ако в хода на производството бъдат установени нови обстоятелства (например в резултат на получена информация от организация за подкрепа на жертвите на престъпления), прокурорът или съдът трябва да документират новата оценка и действително да Ви предоставят правата, свързани с Вашия статут на особено уязвима жертва.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на системата за наказателно правосъдие (по време на разследването и съдебния процес)?

Криминалната полиция, прокуратурата и съдът са задължени да обърнат необходимото внимание на правата, интересите и уязвимостта на жертвите. Всички органи, участващи в наказателното производство, трябва да зачитат личното достойнство на жертвите в хода на процеса и техния интерес да получат защита на неприкосновеността на личния си живот. Това общо задължение за защита на интересите на жертвата включва също избягване на всяка вреда по отношение на жертвата в резултат на самото наказателно производство. Това се гарантира и чрез специалните права на жертвата, например да бъде разпитвана при специални условия или съдебният процес да се проведе при закрити врати, както и чрез забрана за разкриване на снимки или лични данни на жертвата.

Каква защита се предлага за особено уязвимите жертви?

За особено уязвими се смятат жертвите на сексуални престъпления, всички жертви, които са малолетни или непълнолетни деца, както и жертвите, за защитата на които може да бъде издадена мярка, задължаваща извършителя да се въздържа от извършване на домашно насилие, в съответствие с § 38a(1) от Закона за охранителната полиция.

Този статут може да бъде предоставен и на всички други жертви въз основа на тяхната възраст, психическо състояние, здраве, както и въз основа на характера и специфичните обстоятелства на престъплението.

Освен правата, с които разполагат всички жертви, особено уязвимите жертви разполагат и с правото да бъдат разпитани, когато това е възможно в хода на разследването, от лице от същия пол. Освен това те имат правото при изслушването им в хода на разследването и съдебния процес да поискат да им бъдат предоставени преводачески услуги от лице от същия пол, когато е възможно. Те могат да откажат да отговарят на въпроси относно подробности за престъплението, ако счетат, че описанието на тези подробности е необосновано, или да отговарят на въпроси относно обстоятелства от изключително личен характер. По време на разследването и съдебния процес на особено уязвимите жертви ще бъде предоставена възможност да бъдат разпитани при специални условия, ако те поискат това. Те могат да поискат процесът да се провежда при закрити врата. По време на изслушването особено уязвимите жертви винаги могат да бъдат придружавани от довереник.

Ако съществува опасение, че не е възможно свидетелят да бъде изслушан по време на процеса поради фактически или правни основания, съдът трябва да организира изслушване с кръстосан разпит по молба на прокурора. За тази цел съдията, отговорен за лишаването от свобода и съдебната защита изслушва свидетеля по време на разследването с участието на страните по производството и техните представители (на отделно място), като използва техническо оборудване за пренос на картина и звук. Когато е подходящо, вещо лице може да бъде помолено да разпитва свидетели. Необходимо е да се внимава, за да се гарантира, доколкото е възможно, че жертвата няма да се срещне с обвиняемия или с други страни по производството. След изслушването с кръстосан разпит записаният видеоматериал може да бъде представен по време на процеса вместо допълнително изслушване. Този разпит на свидетелите, с цел осигуряване на тяхната защита по време на процедурата по разследване, може да бъде приложен и по време на процеса.

По време на процеса съдът може по изключение да изведе обвиняемия от съдебната зала по време на изслушването на свидетелите (например на основание защита на свидетеля), при условие че впоследствие обвиняемият е информиран за всичко, което се е случило в негово отсъствие, и по-специално за всички изявления, направени междувременно.

Особено уязвимите жертви незабавно трябва да бъдат информирани в случай на освобождаване, повторно залавяне или бягство на извършителя при задържане или от задържане под стража в досъдебното производство. При поискване те ще бъдат информирани и в случай на бягството или освобождаването на извършителя от затвора, както и при първия случай, в който извършителят е получил право да напусне мястото за задържане без надзор.

Аз съм непълнолетен. Имам ли специални права?

Жертви, които са малолетни или непълнолетни деца, винаги се считат за особено уязвими жертви.

В хода на разследването те имат право, когато е възможно, да бъдат разпитвани от лице от същия пол. Освен това те имат правото при изслушването им в хода на разследването и съдебния процес да поискат да им бъдат предоставени преводачески услуги от лице от същия пол, когато е възможно. Те могат да откажат да отговарят на въпроси относно подробности за престъплението, ако счетат, че описанието на тези подробности е необосновано, или да отговарят на въпроси относно обстоятелства от изключително личен характер. По време на разследването и съдебния процес на особено уязвимите жертви ще бъде предоставена възможност да бъдат разпитани при специални условия, ако те поискат това. Малолетни или непълнолетни лица, чиято сексуална неприкосновеност е била нарушена, винаги трябва да получават възможност да бъдат разпитани при специални условия. Те могат да поискат процесът да се провежда при закрити врата. По време на изслушването те могат да бъдат придружавани от довереник.

Особено уязвимите жертви незабавно трябва да бъдат информирани в случай на освобождаване, повторно залавяне или бягство на извършителя при задържане или от задържане под стража в досъдебното производство. При поискване те ще бъдат информирани и в случай на бягството или освобождаването на извършителя от затвора, както и при първия случай, в който извършителят е получил право да напусне мястото за задържане без надзор.

Член на семейството ми е починал вследствие на престъпление — какви са правата ми?

Ако Ваш/а съпруг/а или регистриран партньор, партньор на семейни начала, пряк предшественик или наследник, сестра, брат или друго лице на издръжка е бил убит в резултат на престъпно деяние, имате право на психологически и правни услуги за подпомагане на жертвите на престъпления. Имате право на тези услуги и ако вследствие на престъпление е починал друг Ваш роднина и Вие сте станали свидетел на престъплението.

Ако Ваш/а съпруг/а или регистриран партньор, партньор на семейни начала, пряк предшественик или наследник, сестра, брат или друго лице на издръжка е бил убит в резултат на престъпно деяние, имате право на психологически и правни услуги за подпомагане на жертвите на престъпления. Имате право на тези услуги и ако вследствие на престъпление е починал друг Ваш роднина и Вие сте станали свидетел на престъплението.

Ако в резултат на такова престъпление е починало лице, на чиято издръжка сте по закон, Вие потенциално имате право на подкрепа съгласно Закона за обезщетяване на жертвите на престъпления. Такива искания за подпомагане се разглеждат от Федералната служба за социални въпроси и хора с увреждания (Bundesamt für Soziales und Behindertenwesen).

Член на семейството ми е станал жертва на престъпление — какви са правата ми?

В случаите, когато може да е накърнена физическата и/или сексуална неприкосновеност на деца или юноши, на лицата, които полагат грижи за тях, също се предоставя помощ по време на наказателното производство.

Мога ли да получа достъп до услугите по медиация? При какви условия? Ще бъда ли в безопасност по време на медиацията?

Полицията, прокурорът или съдията трябва да вземат под внимание Вашите интереси и да Ви информират за хода на производството, включително за всички алтернативни мерки по отношение на обикновено наказателно производство, които се разпореждат в случай на

престъпления с ниска и средно ниска степен на обществена опасност. Ако прокурорът предвижда такива алтернативни мерки, той/тя трябва да Ви предложи възможността да дадете мнението си, когато това е необходимо, за да бъдат защитени Вашите права и интереси, и по-специално правото Ви на обезщетение.
Прокурорът може да се обърне към обучени медиатори от съответните организации, които да окажат подкрепа на извършителите и жертвите посредством медиация. Медиацията може да започне само с Ваше съгласие, освен ако посочените от Вас причини за отказ от медиация са недопустими в контекста на наказателното производство. Ако извършителят е на възраст под 18 години, съгласието Ви не е необходимо.
В процеса на медиация можете да се включите при желание от Ваша страна. Вашите интереси ще бъдат зачитани. Когато е подходящо да защитите интересите си, и по-специално правото си на обезщетение, ще бъдете поканен да направите изявление.
По време на процеса на медиация имате право да бъдете придружаван от довереник. При първа възможност трябва да бъдете информиран за правата си и за подходящите организации за подкрепа на жертвите на престъпления.

Къде мога да намеря закона, в който са посочени моите права?

Правата на жертвите в наказателното производство се уреждат от Наказателно-процесуалния кодекс (*Strafprozessordnung (StPO)*). Можете да получите безплатен достъп до Наказателно-процесуалния кодекс и до всички други закони от Правната информационна система на Република Австрия.

Последна актуализация: 03/02/2021
Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

Как мога да съобщя за извършено престъпление?

Ако сте станали жертва на престъпление, можете да съобщите за него във всеки полицейски участък или на прокурора.
Можете да подадете сигнала си устно или писмено и трябва да го подпишете. Сигналът може да бъде подаден и от трета страна. Макар че не е задължително, е препоръчително да включите в сигнала си Вашите лични данни, включително адрес, на който могат да се свържат с Вас, както и лични данни на третата страна, която съобщава за престъплението.
Освен това е препоръчително да предоставите всички доказателства и информация за заподозрения, с които разполагате. Това ще улесни провеждането на разследването.
Полицията разполага с официален формуляр, който трябва да се попълни (обикновено с помощта на компютър), за да се запише информацията, която предоставяте. От този момент нататък сигналът Ви става част от преписката.
Можете да съобщите за престъплението във всеки полицейски участък или директно на прокурора.
Сигналът може да бъде подаден на немски език или на един от официалните регионални езици.
Ако не говорите достатъчно добре немски или друг официален език, имате право да получите помощ от устен преводач.
В случай на определени престъпления (например тежки или сексуални престъпления) при съобщаване за престъплението имате право да получите помощ от организация за подкрепа на жертвите на престъпления.
Не е определен срок за съобщаване на престъпление. Въпреки това след определен период от време, който е посочен в закона, полицията, прокурорът или съдът могат да откажат да разгледат случая Ви. Този период от време се различава в зависимост от вида на въпросното престъпление (давностни срокове).
Когато получат информация за предполагаемо престъпление (изключение: престъпления, подлежащи на наказателно преследване от частен характер), органите са задължени да започнат разследване.

Как мога да разбера какво е развитието по случая?

След като сте съобщили за престъплението, ще получите писмено потвърждение за подадения от Вас сигнал. Това ще включва и референтен номер. Ако по-късно се свържете с компетентен полицейски участък и посочите този референтен номер, можете да се обърнете към служителя, който отговаря за Вашия случай.
Ако подадете писмено сигнала в полицията или до прокурора, трябва да поискате от тях референтния номер. Организациите за подкрепа на жертвите на престъпления ще Ви помогнат да намерите точния референтен номер.
В качеството си на жертва на престъпление имате право да разгледате преписките. Достъпът може да бъде отказан или ограничен само ако преглеждането на преписките би застрашило разследването или би повлияло на свидетелските Ви показания.
Прокуратурата ще Ви информира относно важните развития по процеса. Така например ще бъдете уведомен, ако органите решат да не пристъпят към наказателно преследване, да преустановят разследването или ако смятат да разпоредят алтернативни мерки по отношение на обикновено наказателно производство.

Имам ли право на правна помощ (по време на разследването или съдебния процес)? При какви условия?

При контакта Ви с правоприлагащите органи можете да получите подкрепа и да бъдете представляван от адвокат, член на организация за подкрепа на жертвите на престъпления или друго подходящо лице.
Ако имате право на правна подкрепа, в хода на процеса ще получите безплатна подкрепа при отстояване на Вашите права от адвокати, действащи в сътрудничество със специализирани организации за подкрепа на жертвите на престъпления. Достъпна е и психосоциална и правна помощ:
за лица, които може да са били изложени на насилие или опасна заплаха в резултат на умишлено престъпно деяние, чиято сексуална неприкосновеност или самоопределяне са били нарушени или чиято лична зависимост е била използвана при извършването на такова престъпление;
ако сте близък роднина на лице, което може да е починало в резултат на престъпление, или ако сте роднина, който е станал свидетел на престъплението;
за жертвите на терористични престъпления;
за жертвите на типични „онлайн престъпления от омраза“. Последните включват преследване и продължаващ тормоз посредством далекосъобщителни или информационни системи („кибертормоз“), както и подбудителството към такива деяния. Включват и престъпления като клевета, обвинения в престъпление, които вече са били отхвърлени като неоснователни, обиди и уронване на доброто име, когато има определени основания да се предполага, че деянието е извършено чрез далекосъобщителни или информационни системи;

за малолетни или непълнолетни, които са били свидетели на насилствени действия в рамките на своя социален кръг (насилие в семейството, насилие над деца).
Помощта трябва да е необходима за защита на правата на жертвата и е гарантирана от организацията за подкрепа на жертвите на престъпления. Жертвите, чиято сексуална неприкосновеност може да е била нарушена и които все още не са навършили 14-годишна възраст, получават психосоциална подкрепа при всички положения.
Ако нямате право да използвате услугите за подпомагане на жертвите на престъпления, можете да подадете молба до съда за безплатна правна помощ, в случай че сте били конституиран като граждански ищец. Молбата Ви ще бъде одобрена, ако съдът счита, че е необходимо законно представителство (по-специално, за да се избегне предявяването на последващ граждански иск) и ако доходът Ви не е достатъчен, за да платите за законен представител, без това да застраши издръжката Ви.

Мога ли да поискам да ми бъдат заплатени направените разноски (за участие в разследването/съдебния процес)? При какви условия?

Разходите за пътуване до и от прокуратурата, съда или мястото на провеждане на изслушването ще Ви бъдат възстановени и ще Ви бъде изплатено обезщетение за загуба на време, ако в резултат на това сте преживели финансови загуби. Ако сте свидетел и трябва да нощувате и да закусите, обядвате или вечеряте на определено място, разходите за престоя Ви ще Ви бъдат възстановени до определена сума. Искането си за това плащане трябва да подадете в срок от 14 дни.

Мога ли да обжалвам, ако случаят бъде приключен, преди да се стигне до съд?

Трябва да бъдете уведомен, в случай че прокурорът реши да не образува производство. Тогава ще разполагате с 14 дни да поискате от прокурора да Ви обясни мотивите за това решение. Също така можете да подадете молба за продължаване на производството, ако:
законът е бил нарушен или е бил приложен неправилно;
са налице значителни съмнения относно точността на фактите, на които се основава решението за прекратяване на производството; или
могат да бъдат представени нови факти или доказателства, които обосновават продължаването.
Искането трябва да бъде подадено в срок от 14 дни, след като сте били уведомен за решението на прокурора да прекрати производството или след като сте получили мотивите за такова прекратяване. Ако в рамките на този срок не сте получили тази информация, срокът може да бъде удължен до 3 месеца след решението. Искането за продължаване на производството трябва да бъде отправено до прокурора.
Ако прокурорът счита, че искането Ви е добре обосновано, тойще продължи производството. В противен случай прокурорът трябва да напише отговор и да го подаде заедно с преписката до съда, който ще се произнесе по Вашето искане. Ако съдът одобри искането, прокурорът трябва да продължи производството. В противен случай искането се отхвърля.
Ако прокурорът реши да разпореди алтернативни мерки по отношение на обикновено наказателно производство, не можете да обжалвате неговото решение.
Ако са повдигнати обвинения и впоследствие прокурорът прекрати делото, при определени обстоятелства имате право да поддържате обвиненията като частен тъжител. В този случай трябва вече да сте били конституиран в производството като граждански ищец. След това придобивате статут на частен тъжител, като заявявате, че ще поддържате обвиненията.

Мога ли да участвам в съдебния процес?

В качеството си на жертва имате право да участвате в процеса. Ще бъдете призован да се явите в съда само ако от Вас се иска да дадете свидетелски показания. Жертвата е длъжна да спази призовката за явяване в съда само ако е призована като свидетел.
Ако се възползвате от услугите за подпомагане на жертвите на престъпления, организацията за подкрепа на жертвите на престъпления, предоставяща тези услуги, ще бъде информирана за датите на заседанията.
Ако в хода на разследването сте дали показания, като сте били подложен на кръстосан разпит, ще бъдете информиран за датата на процеса само ако сте поискали това. Ако сте граждански ищец, частен тъжител или частен обвинител, ще бъдете надлежно уведомен за определените дати на изслушванията. Независимо от това дали процесът е публичен, като жертва имате право да присъствате и да бъдете придружаван от довереник — адвокат, член на организация за подкрепа на жертвите на престъпления или друго лице. Имате право да задавате въпроси на обвиняемия, свидетелите и вещите лица, както и да бъдете изслушан по отношение на правото Ви на обезщетение.
Ако сте граждански ищец, можете да изберете и да не присъствате на изслушването. Ако обаче сте частен обвинител и не присъствате по време на изслушването, съдът неопровержимо ще предположи, че вече не се интересувате от определяне на осъдителна присъда и ще приключи делото.
Ако не говорите немски език (или друг официален език), по време на изслушването имате правото на безплатни услуги по устен превод.

Каква е официалната ми роля в съдебния процес? Например дали съм или мога ли да избера да бъда: жертва на престъпление, свидетел, граждански ищец или частен обвинител?

Вие сте жертва, ако отговаряте на съответните законоустановени изисквания. Статут на жертва имат следните лица:
лица, които може да са били изложени на насилие или опасна заплаха в резултат на умишлено престъпно деяние, чиято сексуална неприкосновеност или самоопределяне са били нарушени или чиято лична зависимост е била използвана при извършването на такова престъпление;
съпругът(ата), регистриран партньор, партньор на семейни начала, роднини от първа степен, брат или сестра и други лица на издръжка на лице, което може да е починало вследствие на престъпление, или други роднини, които са свидетели на престъплението; и
всяко друго лице, което е претърпяло вреди в резултат на престъпление или чиито правни интереси, защитени от наказателното право, са били накърнени в други отношения.
Вие сте свидетел, ако сте представили становища, отнасящи се до наказателното производство. Това ще бъде установено от полицията и прокурора в хода на разследването. По време на процеса това решение ще бъде взето от съда.
Вие сам решавате дали искате да бъдете конституиран като граждански ищец.
Ваше ще бъде и решението дали да продължите производството като частен тъжител, в случай че обвиненията бъдат свалени.

Какви са правата и задълженията ми в това качество?

В хода на производството всички органи трябва да зачитат личната Ви неприкосновеност като жертва и интересите Ви за защита на неприкосновеността на личния Ви живот. Вашите права, интереси и специфични нужди от защита трябва да бъдат разглеждани с особено внимание. Всички жертви трябва да бъдат информирани по-най бързия начин за своите права и възможността да получат съдействие и обезщетение.
При поискване трябва да бъде издаден препис от потвърждението за Вашия сигнал.
Всяка жертва има право на представителство и съвет. То може да бъде предоставено от адвокат, организация за подкрепа на жертвите на престъпления или друго подходящо представителство. Ако имате право на услуги за подпомагане на жертвите на престъпления, лицето, което Ви предоставя правна помощ, ще ви представлява в производството.

Ако не отговаряте на условията за правна подкрепа, но желаете да бъдете представляван от адвокат като граждански ищец, при определени условия можете да подадете молба за правна помощ.
В качеството си на свидетел имате право да не изпълните задължението си да дадете показания, ако по този начин бихте уличили свой роднина. Не можете да се ползвате от това право, ако сте възрастен и претендирате за обезщетение като граждански ищец в рамките на наказателно производство.
Възможно е да откажете да отговорите на отделни въпроси:
ако отговорът ще Ви унизи или ще изложи Вас или член на Вашето семейство на риск от директна и значителна финансова загуба;
ако отговорът ще засегне най-личната Ви сфера или тази на друго лице;
ако считате, че въпросите, свързани с подробности за сексуално престъпление, са необосновани.
Възможно е обаче да бъдете задължен да отговорите на въпросите, ако свидетелските Ви показания са от особено значение за предмета на производството.
Ако по време на разпита Ви присъстват други лица, трябва да се вземат мерки да не се разкриват личните Ви данни. Не трябва да разкривате домашния си адрес. Вместо това можете да дадете друг адрес, на който органите могат да се свържат с Вас.
Имате право да се запознаете с преписките, ако те засягат Вашите интереси. Можете също така да поискате препис на преписката срещу заплащане на такса. Преписите се предоставят безплатно, ако Ви е предоставена правна помощ или ако поисканите преписи представляват констатациите и мненията на вещи лица, публични органи, служби и институции.
Ако извършителят бъде освободен от мястото на задържане или задържане под стража в досъдебното производство, трябва да бъдете информиран, ако в резултат на умишлено престъпление сте били изложен на насилие или опасна заплаха, били са нарушени Вашата сексуална неприкосновеност или самоопределяне, личната Ви зависимост е била използвана при извършването на такова престъпление или сте уязвима жертва. Ако сте жертвата на друг вид престъпление, трябва да подадете искане, в което да посочите, че желаете да бъдете информиран за освобождаването на извършителя.
Трябва да бъдете уведомен за прекратяването или продължаването на производството или за всяко прекратяване на разследването от страна на прокурора. Ако са разглеждани алтернативни мерки по отношение на обикновено наказателно производство, трябва да получите подробна информация за Вашите права. Ако производството е било прекратено от прокурора, при определени обстоятелства можете да подадете молба за неговото продължаване.
Ако не говорите достатъчно добре немски език или сте лишен от слух или зрение, имате правото на подкрепа чрез услуги за устен/писмен превод.
Имате право да участвате в кръстосани разпити, възстановки на инцидента и в съдебния процес, по време на провеждането на които имате право да задавате въпроси и да подавате молби.

Мога ли да правя изявления или да представям доказателства по време на съдебния процес? При какви условия?

В качеството си на жертва на престъпление имате право да правите изявления в контекста на показанията Ви или на друг вид участие по време на разпит или изслушване. Така например можете да решите да се присъедините като граждански ищец и да поискате да Ви бъде присъдено обезщетение. Имате право и да задавате въпроси на обвиняемия, свидетелите и вещите лица.
Ако сте призован по време на разпита или изслушването, имате право да представите доказателства.
Ако също така сте и свидетел, Вие сте задължен да спазвате всички получени призовки за явяване пред съда и да предоставите вярна и пълна информация.

Каква информация ще получа по време на съдебния процес?

Още от началото на разпита ще получавате информация за Вашите права в хода на съдебния процес.
Вие решавате дали да участвате по време на съдебния процес.
Съдебното решение ще бъде произнесено в края на заседанието. Можете да се запознаете със съдържанието на решението, като останете до края на заседанието или разгледате преписката по делото.
Ако сте били конституиран като граждански ищец, съдът е задължен да се произнесе в решението си и по предявения от Вас иск. Ако се произнесе да получите обезщетение, решението се счита за заповед за изпълнение съгласно гражданското право и Вие можете да подадете молба до федералното правителство за авансово плащане на обезщетението. Това обаче подлежи на условието, че осъденият не е в състояние незабавно да изпълни задължението за плащане в резултат на изтърпяване на наказанието (лишаване от свобода).
Съдът може също така да разпореди имуществото, принадлежащо на жертвата, което е в притежание на обвиняемия, да бъде върнато на жертвата.

Ще имам ли достъп до съдебната преписка?

Имате право да разгледате преписките. Достъпът може да бъде отказан или ограничен само ако преглеждането на преписките би застрашило разследването или би повлияло на свидетелските Ви показания.

Последна актуализация: 03/02/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 - Правата ми след съдебния процес

Мога ли да обжалвам съдебното решение?

Обикновено, право да обжалват съдебното решение имат гражданският ищец (1), частният тъжител (2) или частният обвинител (3).
Възможни са два вида обжалване: Жалбата за нищожност (*Nichtigkeitsbeschwerde*) се отнася до законосъобразността на производството и съдебното решение, докато жалбата (*Berufung*) оспорва решението, постановено по гражданскоправни искове. Като частен обвинител можете да обжалвате и степента на наложеното наказание. В случай на оправдателна присъда гражданските ищци и частните тъжители ще бъдат насочени към гражданските съдилища, за да предявят исковете си за обезщетение.
Като граждански ищец, частен тъжител или частен обвинител имате право да подадете жалба за нищожност срещу съдебно решение в следните случаи:
ако гражданският Ви иск е предаден на граждански съд поради оправдателната присъда на обвиняемия и ако е очевидно, че отказът на подаденото от Вас в хода на процеса искане е повлиял отрицателно върху решението на съда по гражданския Ви иск.
Като граждански ищец или като частен тъжител имате право да обжалвате, ако:

в случай на осъдителна присъда съдът предаде Вашите искове на граждански съд, макар че по тях би могъл да се произнесе наказателният съд, тъй като исковете Ви са основателни и обосновани.
В производство пред районния съд (*Bezirksgericht*) и пред окръжния съд в едноличен състав (*Landesgericht*) гражданските ищци и частните тъжители могат да обжалват решението по граждански искове не само когато тези искове бъдат предадени изцяло на гражданските съдилища, но и ако искат да оспорят размера на всяко присъдено обезщетение.
Ако в производството сте със статут на частен обвинител, можете да се ползвате от същите права на обжалване като прокурора. Ако обвиняемият бъде оправдан, можете да подадете жалба за нищожност. В производството пред районен съд и пред окръжен съд в едноличен състав можете също да оспорвате фактите, установени в решението, като подадете жалба по въпроса за вината на обвиняемия. В случай че обвиняемият бъде осъден, можете да обжалвате, ако не сте съгласни с наложеното наказание или ако гражданските Ви искове са предадени на гражданските съдилища. Ако не сте присъствали по време на заседанието, на което съдът е произнесъл решението, ще трябва да се запознаете с преписката, за да разберете дали обвиняемият е признат за виновен или за невинен. Решението трябва да съдържа мотиви и да бъде подписано от съдията в срок от 4 седмици. Ако участвате в процеса като граждански ищец, частен тъжител или частен обвинител и подадете въззивна жалба или жалба за нищожност в срок от 3 дни от произнасянето на решението, трябва да получите препис от решението. Можете да кандидатствате за правна помощ за подаване на Вашата жалба или жалбата за нищожност. Ако е необходимо, това може да включва оказване на подкрепа чрез осигуряване на безплатен писмен превод. Съдът ще предостави правна помощ, ако е необходимо законно представителство и ако доходът Ви не е достатъчен, за да платите за законното представителство, без да застрашите издръжката си.

Какви права имам след постановяване на присъдата?

Всички жертви могат да поискат да бъдат информирани за първия случай, в който на извършителя е позволено да напусне мястото за задържане без надзор, в случай на задържане на извършителя, след като е избягал, ако извършителят трябва да бъде или е бил освободен, както и за всички условия, наложени в случай на условно освобождаване.
Жертвите на сексуални престъпления и сексуално мотивирано насилие трябва да бъдат изслушвани, преди да бъде одобрено електронно проследяване, ако те са поискали да бъдат информирани за напускането или за освобождаването на извършителя от затвора. Такива жертви трябва да бъдат уведомени и за това, че електронното проследяване е било одобрено. Те имат право на услуги за подпомагане на жертвите на престъпления, които да им помогнат при упражняването на тези права.
В противен случай след влизането на решението в сила няма да получавате каквато и да е друга информация от органите. Вие обаче ще продължите да имате право да преглеждате преписката по делото, ако Вашите интереси са засегнати.

Имам ли право на помощ или защита след съдебния процес? За колко време?

След процеса имате право на заключителна дискусия с организацията, която Ви е предоставила услуги за подпомагане на жертвите на престъпления.
Жертви на престъпления, които са получили психосоциална подкрепа в хода на наказателното производство, имат право на същата подкрепа и в хода на последващо гражданско производство. Това зависи от намирането на връзка между предмета на гражданското производство и този на наказателното производство, както и от това дали такава подкрепа е била необходима за защита на процесуалните права на жертвата. Предоставящата съдействието организация за подкрепа на жертвите на престъпления ще прецени дали тези условия са изпълнени. Жертвата може да потърси правна помощ, за да може да бъде представлявана от адвокат в гражданското производство. Тази помощ ще бъде гарантирана най-малко до края на гражданското производство.

Каква информация ще ми бъде предоставена, ако извършителят бъде осъден?

Можете да разберете резултата от производството и наложеното наказание или като останете в съдебната зала до произнасянето на устното съдебно решение, или като разгледате по-късно преписката по делото.

Ще бъда ли уведомен, в случай че извършителят на престъплението бъде освободен (включително предсрочно или условно освобождаване) или избяга от затвора?

При поискване ще бъдете незабавно информиран, ако извършителят избяга или бъде освободен от затвора, както и за първия случай, когато извършителят получи правото да напусне мястото за задържане без надзор. Също така ще бъдете уведомен за задържането на извършител, който е избягал. Ако при освобождаването на извършителя са му наложени условия, свързани със защита на жертвата, Вие също ще бъдете информиран за тях.
Ще бъда ли привлечен за участие при вземането на решение за освобождаване или за условно предсрочно освобождаване? Например, мога ли да правя изявления или да обжалвам решението?
Жертвата ще бъде привлечена да участва при вземането на решения за освобождаване или за условно предсрочно освобождаване само в изключителни случаи. Преди да бъде взето решение за електронно проследяване, ще бъдат изслушани само жертвите на сексуално престъпление или сексуално мотивирано насилие, които са поискали да бъдат информирани за бягството или освобождаването на извършителя.
1. Граждански ищец
За да станете граждански ищец, трябва да подадете декларация. Декларацията трябва да съдържа конкретно количествено определение на предявения иск за обезщетение на загубите, претърпени вследствие на престъплението, или за причинените вреди. Декларацията трябва да бъде подадена до полицията или до прокурора в хода на разследването. Тя може да бъде подадена писмено или устно. В хода на процеса декларацията трябва да бъде представена, преди да бъдат събрани всички доказателства. Това е и последният момент, когато искът може да бъде представен количествено.
Като граждански ищец освен с правата, които се предоставят на жертва, ще разполагате и със следните права:
правото да поискате събиране на доказателства, които могат да послужат за осъждане на извършителя или за обосноваване на иска за обезщетение; правото да бъдете призован по време на процеса; правото да обжалвате решението на съда за приключване на делото; правото да подадете жалба въз основа на Вашите граждански искове.
2. Частен тъжител
За да станете частен тъжител, трябва да сте или да станете граждански ищец и да обявите наказателно преследване от частен характер. Ако извършителят е малолетно или непълнолетно дете, наказателното преследване от частен характер се изключва.
Можете да станете частен тъжител, като подадете декларация. Ако в хода на процеса прокурорът откаже да повдигне обвинения, трябва да изпратите тази декларация незабавно, в случай че сте били надлежно призован. Ако не сте се явили, когато сте били призован, или не обявите наказателно преследване от частен характер, извършителят ще бъде оправдан.
Ако прокурорът откаже да повдигне обвинението извън съдебното заседание или ако не сте били надлежно призован като граждански ищец, съдът трябва да ви информира за това развитие. В този случай ще имате срок от 1 месец, за да обявите наказателно преследване от частен характер.

Ако Вие поддържате обвинението вместо прокурора, последният по всяко време може да има достъп до информацията относно съдебното производство и може да реши отново да поеме наказателното преследване. В този случай ще продължите да участвате в процеса като граждански ищец.

3. Частен обвинител

Някои престъпления с по-ниска степен на обществена опасност подлежат на наказателно преследване не от прокурора, а от самата жертва. Ако сте жертва на такова престъпление, наказателното производство ще бъде образувано само ако повдигнете пред съда обвинения от частен характер. Тогава ще придобиете статут на частен обвинител.

В този случай по принцип няма процедура по разследване, но жертвите на определени онлайн престъпления от омраза (клевета, обвинение в наказуемо по съдебен ред престъпно деяние или обида, което е било отхвърлено, ако тези престъпления са били извършени посредством далекосъобщителни или компютърни системи) могат да подадат молба до съда за предприемане на действия по разследване на извършителя. Молбата трябва да отговаря на изискванията за доказателствени искания.

В качеството си на частен обвинител трябва сам да докажете всички факти, които са от съществено значение за осъждането. Ако обвиняемият бъде оправдан, трябва да заплатите разноските по производството. За жертвите на онлайн престъпления от омраза се прилага изключение: в наказателно производство за клевета, обвинение в наказуемо по съдебен ред престъпно деяние или обида, което е било отхвърлено, ако тези престъпления са били извършени посредством далекосъобщителни или компютърни системи и производството не е завършило с осъдителна присъда, частните обвинители или жертвите, които подават молба за разследване на извършителя, са длъжни да заплатят обезщетение само ако съзнателно са повдигнали неоснователно обвинение. Това освобождаване от задължението за възстановяване на разноските обаче се отнася само до разноските по производството. Ако производството завърши с оправдателна присъда, частният обвинител се задължава да възстанови разноските за защита на подсъдимия в главното и във въззивното производство.

Разпоредбите относно разноските за жертвите на онлайн престъпления от омраза са валидни до 31 декември 2023 г. и ще подлежат на оценка.

4. Услуги за подпомагане на жертвите на престъпления

Определени лица имат право на услуги за психосоциална и правна помощ за жертви на престъпления. Това право може да се ползва:

от лица, които може да са били изложени на насилие или опасна заплаха в резултат на умишлено престъпно деяние, чиято сексуална неприкосновеност и самоопределяне са били нарушени или чиято лична зависимост е била използвана при извършването на такова престъпление; ако смъртта на лице може да е била причинена вследствие на престъпление и Вие сте близък роднина на това лице, или ако сте роднина и сте били свидетел на деянието;

от жертвите на терористични престъпления;

от жертвите на типично „онлайн престъпление от омраза“. Това включва постоянно преследване, продължаващ тормоз чрез далекосъобщителни или компютърни системи („кибертормоз“), както и подбудителството към такива деяния. Включват се също престъпления като клевета, обвинение в наказуемо по съдебен ред престъпно деяние, обида или клевета, което е било отхвърлено, ако има основание да се смята, че престъплението е било извършено посредством далекосъобщителни или компютърни системи;

от малолетни или непълнолетни, които са били свидетели на насилие в своя социален кръг (насилие в семейството, насилие над деца).

Подкрепата за жертвите трябва е необходима за защита на техните права и трябва да бъде осигурена от институцията за подкрепа на жертвите на престъпления. Услугите за психосоциална помощ на жертвите на престъпления винаги трябва да се предоставят без да е необходимо да се подава молба от жертви, чиято сексуална неприкосновеност е била нарушена и които са на възраст под 14 години.

Психосоциалната процесуална помощ включва подготовка на засегнатите лица за производството и за свързания с него емоционален стрес и помощ при изслушвания в полицията или в съда; правната помощ включва правна консултация и представителство от адвокат. Лицата, осигуряващи правна помощ, също имат право да поискат обезщетение в наказателно производство (правата на гражданския ищец).

Услугите за подпомагане на жертвите на престъпления се предоставят от специални организации за подкрепа на жертвите на престъпления (като центрове за защита на деца, консултативни центрове или центрове за интервенция). Те дават указания на адвокатите да предоставят правна помощ и/или оказват психосоциална помощ чрез служителите си. Техните служители са социални работници, психолози или подобни на тях специалисти с допълнително — задължително — правно обучение в областта на наказателното производство.

Техните служители са социални работници, психолози или подобни на тях специалисти с допълнително — задължително — правно обучение в областта на наказателното производство.

Последна актуализация: 03/02/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 - Обезщетение

Каква процедура се следва при търсене на обезщетение от извършителя за причинените вреди? (напр. съдебно дело, граждански иск, процедура за встъпване в производството)

За да предявят финансови претенции (например за неимуществени вреди поради претърпени болки и страдания, разходи за лечение), жертвите могат

да предявят граждански иск срещу извършителя или

да бъдат конституирани като граждански ищци в производството срещу обвиняемия.

За да предявите иск като граждански ищец в наказателното производство, трябва да подадете декларация, в която да определите количествено претенциите си за обезщетение за вредите, причинени от престъплението, или претърпените неблагоприятни последици, и да докажете правото си на тези претенции (основанията и размера на обезщетението за причинени вреди/обезщетението). Друго условие е обвиняемият да бъде осъден за причинените вреди.

Следва да бъдете конституиран като граждански ищец възможно най-скоро (в най-добрия случай, когато на полицията е съобщено за престъплението). След като обвиненията са повдигнати пред компетентния съд, декларацията може да бъде заведена в регистъра на компетентния прокурор или да бъде представена в писмена форма, без каквито и да било формални изисквания. В хода на процеса декларацията трябва да бъде представена най-късно преди да бъдат събрани всички доказателства. Това е и последният момент, в който искът може да бъде представен количествено.

Съдът е разпоредил на извършителя да ми плати обезщетение. Какво трябва да направя, за да бъда сигурен, че извършителят ще ми плати?

Ако осъденото лице не изпълнява задължението си да изплаща присъдената сума, кредиторът, т.е. жертвата, на която е присъдено обезщетението, може да предприеме мерки за принудително изпълнение с помощта на съда. Във връзка с това трябва да бъде подадена писмена или устна молба (молба за принудително изпълнение) (*Exekutionsantrag*)) пред компетентния районен съд. Разполагате с 30 години, за да предявите иск за обезщетение, присъдено с правно обвързващо съдебно решение. След изтичане на този срок правото на иск се погасява по давност.
Ако имуществото на осъденото лице бъде обявено за конфискувано, жертвите имат право да поискат изплащане на присъденото им обезщетение от запорираното от държавата имущество.

Ако извършителят не ми плати, може ли държавата да ми плати авансова сума? При какви условия?

Авансово плащане може да бъде предоставено само ако плащането е било предотвратено поради изтърпяване на наложеното наказание. Такъв например е случаят, ако извършителят не е в състояние да печели какъвто и да е доход в резултат на изтърпяване на наказание лишаване от свобода или ако няма средства вследствие на плащане на глоба. Условието, при което може да бъде платена авансова сума, е на гражданския ищец да е било присъдено обезщетение в правно обвързващо съдебно решение в резултат на смърт, телесна повреда, увреждане на здравето или финансови загуби. При определени обстоятелства възможността за авансово плащане е изключена (например ако са налице други права за плащане от държавата или ако увреждането е в резултат от участие в сбиване, или в случай на груба небрежност).
Искането за авансово плащане трябва да бъде подадено пред компетентния наказателен съд.

Имам ли право на обезщетение от държавата?

Жертвите на престъпление могат да получат финансово обезщетение от държавата, ако:
не са били в състояние да изпълняват професионалните си задължения поради заболяване или последващо лечение и т.н., в резултат на което са претърпели загуба на доход
е трябвало да бъдат подложени на психотерапия, кризисна интервенция или друго лечение за подобряване на здравословното им състояние
са необходими ортопедични лечения
са повредени очила или зъбни протези
е необходима рехабилитация
имат нужда от грижи (в този случай може да бъде платена надбавка за грижи)
са лишени от зрение (в този случай може да бъде платена надбавка за лице, лишено от зрение).
От 31 май 2009 г. жертвите, които са претърпели тежка телесна повреда, могат да получат еднократно обезщетение за неимуществени вреди поради претърпени болки и страдания.
Преживелите лица на издръжка на жертви на престъпление получават:
обезщетение за загуба на издръжка (ако жертвата е починала и нейният(ата) съпруг(а) и/или деца са изгубили финансовата подкрепа, необходима им да покриват всекидневните си разноски)
терапевтични грижи (например психотерапия) и ортопедична помощ
разноски за погребение, до определения максимален размер.

Имам ли право на обезщетение, ако извършителят не бъде осъден за престъпление?

Ако извършителят не е осъден, жертвата сезира гражданските съдилища и може да предяви иск за обезщетение пред тях.

Имам ли право на плащане по спешност (извънредно плащане), докато се чака решението по иска ми за обезщетение?

Не.

Последна актуализация: 03/02/2021
Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.
Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.
Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици de en вече са преведени.

5 - Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие

Аз съм жертва на престъпление. Към кого мога да се обърна за оказване на подкрепа и съдействие?

В съответствие с член 66, алинея 2 от Наказателно-процесуалния кодекс (*Strafprozessordnung*), Федералното министерство по конституционните въпроси, реформите, дерегулирането и правосъдието (Bundesministerium für Verfassung, Reformen, Deregulierung und Justiz) е сключило договори с подходящи, учредени организации, които да оказват съдействие на жертвите, след като се уверят, че са спазени законоустановените условия. Данните за тези организации можете да намерите, като щракнете върху следващата връзка, където те са разпределени по федерални провинции (*Land*): Организации за подкрепа на жертвите на престъпления
Гореща линия за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления
Федерална служба за социално подпомагане (Sozialministeriumservice): 0043 158831 г. и обща гореща телефонна линия за жертвите на престъпления: 0800 112 112 (или също европейска телефонна линия за подкрепа на жертвите на престъпления: 116 006)

Безплатна ли е подкрепата за жертвите на престъпления?

Да.

Какви видове подкрепа мога да получа от държавните служби или органи?

Жертвите на престъпления получават финансово обезщетение в съответствие с разпоредбите на Закона за обезщетения на жертвите на престъпления (*Verbrechensopfergesetz* (VOG)), Федерален държавен вестник (BGBl.) 288/1972.
Съгласно Закона за обезщетения на жертви на престъпления процедурата е една и съща за всички заявители (австрийски и чужди граждани). Това е административна процедура, по време на която органът трябва да установи съответните факти и да достигне до решение относно помощта, за която се кандидатства. Заявителят е длъжен да сътрудничи при процедурата и да предостави необходимата информация (включително с цел установяване на вредите).
Молбите съгласно Закона за обезщетения на жертви на престъпления трябва да бъдат подавани до Федералната служба за социално подпомагане, която също взема решение по тях.

Какви видове подкрепа мога да получа от неправителствени организации?

Право на психосоциална и правна помощ имат:
жертви на престъпление с упражняване на насилие, сексуално престъпление или опасна заплаха, или жертви, чиято лична зависимост може да е била използвана при извършването на умишлено престъпно деяние;
съпруг(а), партньор на семейни начала, роднини от първа степен, брат, сестра и други лица на издръжка на лице, което е починало вследствие на престъпление, както и други роднини, които са станали свидетели на смъртта на роднина.
жертви на терористични престъпления.
При поискване тези жертви трябва да получат психосоциална и правна подкрепа, при условие че това е необходимо, за да се защитят процесуалните им права, като се взема предвид тяхното лично участие, доколкото това е възможно. Самите организации за подкрепа на жертвите на престъпления носят отговорност за изготвянето на оценка за това дали такава помощ е „необходима“. Жертви на сексуално престъпление, които са на възраст под 14 години, винаги имат право на психосоциална подкрепа.

Психосоциална подкрепа

В рамките на тази психосоциална подкрепа жертвите се подготвят за психологическото напрежение по време на производството, като им се помага да се справят със своите преживявания (безпокойство, отчаяние, скръб или гняв) и са придружавани по време на изслушванията, които са част от разследването или процеса.

Правна подкрепа

Целта на правната подкрепа е да се помогне на жертвите на престъпления при отстояване на техните права в рамките на наказателното производство. Това е особено полезно и необходимо, ако в резултат на конкретни обстоятелства са възникнали опасения, че по време на производството правата на жертвите няма да бъдат зачетени в достатъчна степен. Ако жертвата е претърпяла вреди или щети в резултат на престъплението, адвокатът може да поиска обезщетение (например за неимуществени вреди) от името на жертвата (ако жертвата има статус на граждански ищец).

Последна актуализация: 03/02/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.